

Kursplan

för kurs på grundnivå

Svenska som andraspråk II

Swedish for Second Language Teaching II

30.0 Högskolepoäng

30.0 ECTS credits

Kurskod: NS2002
Gäller från: VT 2010
Fastställd: 2007-12-12
Ändrad: 2009-11-04
Institution Institutionen för svenska och flerspråkighet

Huvudområde: Svenska som andraspråk
Fördjupning: G1F - Grundnivå, har mindre än 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Beslut

Denna kursplan är fastställd av styrelsen vid Institutionen för nordiska språk, Stockholms universitet, 2007-12-12, reviderad 2008-11-05 och 2009-11-04.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Svenska som andraspråk I, 30 högskolepoäng eller Grundkurs i svenska som andraspråk, 20 poäng

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
FLER	Flerspråkighet	7.5
LÅSK	Läs- och skrivutveckling på ett andraspråk	7.5
ANDR	Andraspråksundervisning, läromedel och bedömning	7.5
PROJ	Projektarbete	7.5

Kursens innehåll

I kursen behandlas språksociologiska aspekter, tvåspråkighet och olika språkundervisningsaspekter. Dessa kunskaper och färdigheter är användbara för den som i sin yrkesutövning möter personer med svenska som andraspråk, speciellt inom skola och utbildning men också inom andra samhällsliga förvaltningar och organisationer.

Delkurs 1: Flerspråkighet, 7,5 hp

I delkursen behandlas två- och flerspråkighet och språklig variation ur olika perspektiv: samhällets, gruppens, individens och språkssystemets. I kursen beaktas även inomspråkliga varieteter, och regional, social och situationell variation i svenskan anknyts till de nämnda perspektiven. Delkursen behandlar centrala områden som språkpolitik, språkplanering och diglossi, språkval, kodväxling och språkförändringar samt uppkomsten av nya varieteter, pidginspråk och kreolspråk. Särskilt utrymme ägnas åt språkets roll som etnisk och social markör och åt attityder till olika språk och varieteter. Vidare behandlas sådana fenomen som språkbyte och språkdöd, och i samband med detta beskrivs situationen för historiska minoritetsspråk och dialekter i Sverige. Här uppmärksammas också svenskans ställning som minoritetsspråk i Europa.

Delkurs 2: Läs- och skrivutveckling på ett andraspråk, 7,5 hp

Delkursen belyser hur litteracitet utvecklas på ett andraspråk och hur betingelserna för läs- och

skrivinlärning i en tvåspråkig kontext skiljer sig från socialisationsprocessen på modersmålet i en enspråkig kontext. Huvudfokus läggs på läs- och skrivutveckling som en kognitiv process som sker i samspel med den sociokulturella kontexten. I delkursen behandlas såväl barns som vuxnas läs- och skrivinlärning. En orientering ges även om forskning om dövas läsning.

Delkurs 3: Andraspråksundervisning, läromedel och bedömning, 7,5 hp

Delkursen behandlar vad som karakteriserar den typ av inlärning som sker under lärarledda former och ger en teoretisk bas för analys av läromedel. Med utgångspunkt i språkfärdighetsteori ger delkursen grundläggande insikter om språktest och bedömning.

Momentet andraspråksundervisning behandlar bl a klassrummet som språkmiljö, klassrumsinteraktionen, inlärarens roll, lärarens roll, inläranpassat tal och kursprogressionens relation till modeller för språkinlärning och språkfärdighet.

Momentet läromedel innefattar diskussioner av principer för urval och ordnande av stoffet i läromedel samt relationen mellan läromedlets uppläggning, kursplaner och olika teorier om språkinlärning.

Momentet bedömning presenterar historisk utveckling inom området och ger en översikt av olika typer av språktest och deras användbarhet i olika sammanhang. Vidare diskuteras testproduktion, skillnaden mellan direkta och indirekta test, olika former av testanalys och för- och nackdelar med olika uppgiftstyper. Även alternativa examinationsformer diskuteras.

Delkurs 4: Projektarbete, 7,5 hp

Delkursen behandlar språkvetenskaplig teori och metod i samband med eget vetenskapligt skrivande. Studenten ska författa och försvara en kortare vetenskaplig uppsats. Uppsatsämnet väljs i samråd med examinator i anslutning till det teoretiska innehållet i Svenska som andraspråk I eller Svenska som andraspråk II. Studenten ska dessutom fullgöra en oppositionsuppgift. Kursen ger även en orientering i tillgängliga korpusar och korpus typer och om användningen av korpusar som verktyg i andraspråksforskningen.

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna

- redogöra för språksociologiska aspekter och tvåspråkighet som socialt fenomen
- resonera kring frågor som rör skriv- och läsutveckling på ett andraspråk, andraspråksundervisning samt bedömning av språkfärdighet
- genomföra och presentera en mindre språkvetenskaplig undersökning

Undervisning

Undervisningen ges i mån av resurser. Beslut om undervisningens närmare uppläggning och om den undervisning som ska vara obligatorisk fattas av institutionsstyrelsen.

Kunskapskontroll och examination

a. Beslut om kunskapskontrollens närmare utformning fattas av institutionsstyrelsen.

b. Betygssättning sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

- A = Utmärkt
- B = Mycket bra
- C = Bra
- D = Tillfredsställande
- E = Tillräckligt
- Fx = Otillräckligt
- F = Helt otillräckligt

c. Kursens betygskriterier delas ut vid kursstart.

d. För att få slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyg E på samtliga delkurser.

e. Vid underkännande gäller att studerande som fått betyget F eller Fx på ett prov har rätt att genomgå fyra ytterligare prov så länge kursen ges. Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Studering som fått betyget F eller Fx på prov två gånger av en och samma examinator har rätt att få en annan examinator utsedd för att bestämma betyg på provet, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

Övergångsbestämmelser

När kursen inte längre ges eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att en gång per termin under en treterminsperiod examineras enligt denna kursplan. Dock gäller fortfarande begränsningarna enligt punkt e ovan. För överensstämmelser med det tidigare kurssystemet hänvisas till institutionens studievägledare.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Kurslitteratur

Med reservation för ev. ändringar p.g.a. utgången litteratur e.d.

Delkurs 1: Flerspråkighet, 7,5 hp

Axelsson, Monica. 2004. Skolframgång och tvåspråkig utbildning. I: Kenneth Hyltenstam & Inger Lindberg (red) Svenska som andraspråk □ i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur. (29 s.)

Börestam, Ulla & Huss, Leena. 2001. Språkliga möten. Tvåspråkighet och kontaktlingvistik. Lund: Studentlitteratur. (125 s.)

Cromdal, Jacob & Evaldsson, Ann-Carita (red.). 2003. Ett vardagsliv med flera språk. Stockholm: Liber. Kap. 1, 3, 5, 6, 8. (103 s.)

Cummins, Jim. 2001. Andraspråksundervisning för skolframgång □ en modell för utveckling av skolans språkpolicy. I: Naucélér, Kerstin (red.), Symposium 2000. Ett andraspråksperspektiv på lärande. Nationellt centrum för sfi och svenska som andraspråk. (21 s.)

Dahl, Östen. 2000. Språkets enhet och mångfald. Lund: Studentlitteratur. Kap. 13. (45 s.)

Fraurud, Kari & Bijvoet, Ellen. 2004. Multietniskt ungdomsspråk och andra varieteter av svenska i flerspråkiga miljöer. I: Kenneth Hyltenstam & Inger Lindberg (red) Svenska som andraspråk □ i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur. (23 s.)

Haglund, Charlotte. 2004. Flerspråkighet och identitet. I: Kenneth Hyltenstam & Inger Lindberg (red) Svenska som andraspråk □ i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur. (25 s.)

Hene, Birgitta. 1997. Ett språks värde. I: A-B. Andersson et al. (red.), Svenska som andraspråk och andra språk. Festskrift till Gunnar Tingbjörn. Göteborg: Institutionen för svenska språket, Göteborgs universitet. (16 s.) (Stencil, säljs på institutionen.)

Kotsinas, Ulla-Britt. 1989. Stockholmsspråk genom 100 år. Tijdschrift voor Skandinavistiek, 1-2/10. (33 s.) (Stencil, säljs på institutionen.)

Kotsinas, Ulla-Britt. 2004. Ungdomsspråk. 3:e upplagan. Uppsala: Hallgren & Fallgren. (178 s.)

Mål i mun. Förslag till handlingsprogram för svenska språket. Betänkande av kommittén för svenska språket. Statens offentliga utredningar (2002:27). Kapitel 2, 7 och 13. <http://www.regeringen.se/sb/d/108/a/1443> (104 s.)

Nyström, Staffan. 1996. Introduktion till dialektologin. Stockholm: Stockholms universitet, Institutionen för nordiska språk. (33 s.) (Kompendium, säljs på institutionen.)

Stroud, Christopher. 2004. Halvspråkighet och rinkebysvenska som språkideologiska begrepp. I: Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.), Svenska som andraspråk i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur. (29 s.)

Sveriges officiella minoritetsspråk. Finska, meänkieli, samiska, romani, jiddish och teckenspråk. En kort presentation. Småskrift utgiven av Svenska språknämnden 2003. (73 s.)

Delkurs 2: Läs- och skrivutveckling på ett andraspråk, 7,5 hp

Axelsson, Monica. 2000. Framgång för alla. Från att inte kunna □ till att inte kunna låta bli att läsa. I: H. Åhl (red.) Svenska i tiden. Nationellt centrum. HLS Förlag. (14 s.) Finns att ladda ner på nätet. <http://www.sfi.su.se/publikationer.html>

Axelsson, Monica. 2005. Litteracitetsutveckling i Stockholms flerspråkiga förskolor. I: M. Axelsson, C. Rosander & M. Sellgren (red.), Stärkta trådar □ flerspråkiga barn och elever utvecklar språk, litteracitet och kunskap. Språkforskningsinstitutet i Rinkeby. Stockholm. (79 s.)

Gibbons, Pauline. 2006. Stärk språket, stärk lärandet. Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt för och med andraspråkselever i klassrummet. Uppsala: Hallgren & Fallgren. Kap. 5. 29 s.

Heath, Shirley Brice, 1983. Ways with words: Language, life and work in communication and classroom. Cambridge: Cambridge University Press. Kap. 3-9. (270 s.)

Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.), 2004. Svenska som andraspråk □ i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur. Följande artiklar: Franker, Quarin, Att utveckla litteracitet i vuxen ålder □ alfabetisering i en tvåspråkig kontext. S. 675-713. Naucler, Kerstin, Barns språkliga socialisation före skolstarten. S. 437-459. (64 s.)

Kuyumcu, Eija. 1993. Läs- och skrivinläring för vuxna i andraspråksperspektiv. I: E. Cerú (red.) Svenska som andraspråk. Lärarbok 3. Utbildningsradion och Bokförlaget Natur och Kultur, Stockholm. (42 s.)

Kuyumcu, Eija. 1993. Om tanke, kognition och uttryckssätt hos illitterata. I: E. Cerú (red.) Svenska som andraspråk. Lärarbok 2. Utbildningsradion och Bokförlaget Natur och Kultur, Stockholm. (37 s.)

Liberg, Caroline. 2001. Läromedelstexter i ett andraspråksperspektiv □ möjligheter och begränsningar. I: K. Nauclér (red.), Symposium 2000. Ett andraspråksperspektiv på lärande. Nationellt centrum. Stockholm. (18 s.) Finns att ladda ner på nätet. <http://www.sfi.su.se/publikationer.html>

Obondo, Margret. 1999. Olika kulturer, olika språksocialisation □ konsekvenser för utbildning och social integrering av invandrabarn. I: M. Axelsson (red.), Tvåspråkiga barn och skolframgång - mångfalden som resurs. Spånga: Rinkeby Språkforskningsinstitut. (20 s.)

Reichenberg, Monica. 2001. Att närma läroboken till läsaren. Varför kunde Hannibal tåga in i Italien? I: A. Afzelius m.fl. (red.), Att se med nya ögon. (Svenskläraryrkeförbundet årskrift 2001.) (15 s.) (Stencil, säljs på institutionen.)

Reichenberg, Monica. 2005. Gymnasieelever samtalar kring facktexter: en studie av textsamtal med goda och svaga läsare. Göteborg: Acta Universitatis Gothoburgensis. S. 10-31, 48-156. (129 s.) (Stencil, säljs på institutionen)

Tuomela, Veli. 1995. Att läsa på ett andraspråk. I: L. Melin, Läsning och läsproblem. Häftet för didaktiska studier 54. Didaktikcentrum. Stockholm: LHS Förlag. (4 s.)

Wedin, Åsa. 2009. Vägar till ett svenskt skriftspråk för vuxna. Lund: Studentlitteratur. (180 s.)

Wennerberg, Jeanna. 2002. Dövas läsning - en forskningsöversikt. I: NTD nr 3, 2002 (Stencil, säljs på institutionen.)

Delkurs 3: Andraspråksundervisning, läromedel och bedömning, 7,5 hp

Buck, Gary. 2001. Assessing Listening. Cambridge: Cambridge University Press. Kap 1□5. (153 s.)

Corell, Margaretha & Sundberg. Gunlög. 2000. Testhandbok. Institutionen för nordiska språk, Stockholms universitet. (77 s.) (Stencil, säljs på institutionen.)

Eklund Heinonen, Maria, 2008. Bedömning av muntlig språkfärdighet och processbarhet. Grammatisk språkförmåga i ett muntligt språktest. I: J. Granfeldt, G. Håkansson, M. Källkvist & S. Schlyter (red.), Språkinläring, språkdiraktik och teknolgi. Rapport från ASLA: s höstsymposium i Lund 2007. S. 49-62. (12

s.) (Stencil, säljs på institutionen)

Gibbons, Pauline. 2006. Stärk språket stärk lärandet. Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt för och med andraspråkselever i klassrummet. Uppsala: Hallgren & Fallgren. Kap.1-6. (160 s.)

Hedeboe, Bodil & Polias John, 2008. Genrebyrån. Stockholm: Hallgren & Fallgren. kap 1- 4. (130 s.)

Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.), 2004. Svenska som andraspråk □ i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur. Följande artiklar: Holmegaard, Margareta & Wikström, Inger, Språkutvecklande ämnesundervisning. S. 539-572. Sjökvist, Lena, Att arbeta med portfölj. S. 627-643. Wrigstad, Thomas, Sfi-provet som bedömningsinstrument □ teoretiska och praktiska perspektiv. S. 715-742. (76 s.)

Lindberg, Inger. 2005. Språka samman. Om samtal och samarbete i språkundervisningen. Stockholm: Natur och kultur. (238 s.)

Sundberg, Gunlög. 2002. Att bedöma texter. I: Språkvård 2, 2002. (6 s.) (Stencil, säljs på institutionen.)

Delkurs 4: Projektarbete, 7,5 hp

Josephson, Olle. 2003 (rev. av M. Blåsjö). Uppsatsen.Handledning för uppsatsskribenter i svenska och nordiska språk. Institutionen för nordiska språk, Stockholms universitet. (Kompendium, säljs på institutionen)